

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 0 8

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr.13, Chișinău, 2012 MD, Republica Moldova

Telefoane: (37322) 542556, 541994

Fax: (37322) 544199

e-mail: prodidactica@prodidactica.md

Director executiv: Liliana NICOLAESCU-ONOFREI

Director adjunct: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Contabil-șef: Tatiana MAZILU

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație neguvernamentală, non-profit, fondată la 11 august 1998. Fondator: Fundația Soros-Moldova

Misiunea Centrului:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise, prin sprijinirea persoanelor și organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare.

Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță, axate pe formarea abilităților de învățare continuă pe parcursul întregii vieți; promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând astfel participare și șanse egale pentru toți și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizat și licențiat de către Ministerul Educației și Tineretului. Certificatele oferite de Centru sînt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiectivele pe termen lung includ:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățămîntului la distanță), pentru a răspunde mai eficient la solicitările concrete ale beneficiarilor direcți – profesorii și instituțiile de învățămînt;
- Oferirea în continuare a materialelor didactice și a publicațiilor, pentru a satisface nevoile beneficiarilor;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÎNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- Sporirea participării și calității în educație în țările SEE (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al *OSI, ESP Budapesta* – 2008-2010
- CONCEPT /Consolidarea Sistemului de Educație Profesională Tehnică în Republica Moldova, cu sprijinul financiar al *Fundației „Liechtenstein Development Service”* – 2008-2010
- Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și elaborare de materiale, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2008-2009
- Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din R. Moldova, cu sprijinul financiar al *Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al O.S.C.E. (Haga)* – 2008-2009
- Un viitor pentru copiii noștri, cu sprijinul financiar al *Fundației „Liechtenstein Development Service”* – 2007-2009
- Școala de vară „Pacea este în mâinile noastre”, cu sprijinul financiar al *UNESCO Moldova* – 2008
- Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România) cu sprijinul *OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE* – 2007-2008
- Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente, cu sprijinul financiar al *Agenciei Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF* – 2006-2007
- Succesul școlar pentru copiii romi (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România) cu sprijinul *OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE* – 2006-2007
- Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2006
- Educație pentru echitate gender și șanse egale, cu sprijinul *Fundației SOROS-Moldova* – 2006
- Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori (parteneriat cu Programul Educațional „Pas cu Pas”), cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2005-2007
- Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi, cu sprijinul financiar al *Consiliului Europei, Confidence-Building Measures* – 2005-2006
- Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate, cu sprijinul financiar *OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE* – 2005-2006
- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova, OSY New-York și Asociația Internațională de Lecură* – 2004-2005
- Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice cu sprijinul *Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al O.S.C.E. (Haga)* – 2004
- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova, OSY New-York și Asociația Internațională de Lectură* – 2003-2004
- Comunități de învățare, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2003-2005
- Toleranță și integrare socială. Informare și formare, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2003-2005

- Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități), cu sprijinul financiar al *Ambasadei Statelor Unite ale Americii* – 2003-2005
- Educație prin Internet – disciplina școlară *Informatica*, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2002
- Învățarea prin cooperare, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2002-2003
- Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice, cu sprijinul financiar al *Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al O.S.C.E. (Haga)* – 2001-2003
- Modernizarea Învățământului Preuniversitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 2001-2002
- Internet PRO EDUCATION, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1999-2002 (www.proeducation.md)
- Elaborarea Curriculumului național pentru liceu – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1999
- Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1998-2002
- Modernizarea Învățământului Umanistic, cu sprijinul financiar al *Fundației SOROS-Moldova* – 1998-2000

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Evaluarea continuă la clasă, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educatia 2000+ Consulting LTD, Romania, servicii contractate de către Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009
- Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu, servicii contractate de către Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului, Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă, servicii contractate de către Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007
- Consultanța și programe de formare pentru autorii de manuale, Bishkek, Kyrgyzstan, servicii contractate de către Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006
- Consultanță pentru autorii de Curriculum și materiale didactice pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie, 2005
- Consultanță formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, managerilor de grădinițe, școli și instituții superioare de învățământ.

III. PROIECTE 2008

1. UN VIITOR PENTRU COPIII NOȘTRI

Finanțator: LED – Fundația Servicii de Dezvoltare, Liechtenstein

Perioada de implementare: ianuarie 2007- decembrie 2008.

Buget proiect: 64 556 euro.

Scopul proiectului: Contribuția la dezvoltarea abilităților de inserție socială ale copiilor aflați în dificultate, în special ale celor din familiile dezintegrate.

Obiective:

- dezvoltarea competențelor profesionale ale profesorilor-diriginți din UTAG întru facilitarea inserției sociale ale copiilor din familiile dezintegrate;
- dezvoltarea competențelor profesionale ale vicedirectorilor din instituțiile preuniversitare din republică;
- elaborarea unor materiale-suport în sprijinul profesorilor-diriginți;
- diseminarea informației și a materialelor elaborate în proiect (inclusiv prin intermediul revistei *Didactica Pro...* și a site-ului www.prodidactica.md).

Activități și rezultate ale anului 2008:

Activitatea 1: ianuarie-martie 2008.

- În perioada vacanțelor școlare s-a desfășurat Programul de Burse pentru următoarele 6 grupe (din cele 10 programate) de profesori-diriginți din UTAG, la care au participat 74 de persoane. Bursele au inclus în sine un program complex de formare profesională, donația setului didactic ÎNVĂȚ SĂ FIU, cazarea și hrana participanților și plata pentru transport.
- Au fost organizate 20 de vizite de lucru pentru a participa la activitățile desfășurate de către profesorii-bursieri pe teren.
- În cadrul activităților de follow-up, care s-au desfășurat în perioada lunilor februarie-mai, au fost certificați toți 120 de profesori, beneficiari ai Programului de Burse.

Activitatea 2: ianuarie-iulie 2008.

- Au fost editate 3500 de exemplare de auxiliar didactic *Citind, învăț să fiu* și 1000 de exemplare *Читай и учись быть*.
- În scopul aplicării eficiente a conținuturilor din auxiliar a fost desfășurat atelierul de lucru *Recomandări practice de utilizare a lucrării «Citind, învăț să fiu»*, cu implicarea specialiștilor principali de la DRÎTS, responsabili de educație.

Activitatea 3: mai-septembrie 2008.

- În intervalul de timp mai-septembrie a avut loc distribuirea auxiliarului în 1500 de școli din cele 35 de raioane și 3 municipii din republică

Activitatea 4: ianuarie-decembrie 2008

- Site-ul *Un viitor pentru copiii noștri*. www.prodidactica.md/viitor a fost permanent completat cu informații despre proiect și materiale la temă.
- A fost extins numărul de rubrici de pe site-ul programului. În prezent materiale plasate în limbile română și rusă le putem găsi în următoarele 8 rubrici.

Activitatea 5: noiembrie 2008

- Pe data de 28 noiembrie a avut loc Conferința de bilanț și de diseminare de a experienței acumulate cu invitarea reprezentanților diverselor organizații internaționale și locale interesate de situația copiilor din republică.
- La finele proiectului, reprezentanții organizației finanțatoare au desfășurat procesul de evaluare a acestuia. Rezultatele obținute în proiect au servit drept bază pentru recomandarea de a elabora o următoare etapă de proiect, care ar asigura durabilitatea realizărilor precedente și a celor ulterioare.

Coordonatoare de proiect: Violeta DUMITRAȘCU

Asistentă de proiect: Lilia NAHABA

2. CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

Ob.1. Dezvoltarea organizațională

Finanțator: Fundația Servicii pentru Dezvoltare din Liechtenstein (LED)

Perioada de implementare: Ianuarie 2008 – Decembrie 2008

Buget: 668 280 MDL

Scopul: A contribui la dezvoltarea organizațională a 2 școli profesionale și de meserii incluse în proiectul CONCEPT

Obiectivele:

- Eficientizarea competențelor manageriale ale echipelor administrative din școlile incluse în proiect
- Organizarea și monitorizarea procesului de elaborarea a Planurilor de Dezvoltare a instituțiilor
- Asigurarea consultanței și expertizei profesionale în procesul de elaborare unor PDȘ funcționale

Activități și rezultate:

1. Organizarea vizitelor în vederea Evaluării de Necesități a școlilor incluse în proiect

În luna ianuarie au fost organizate cite o vizită de evaluare necesități în fiecare dintre cele 4 instituții vocaționale, incluse în proiectul CONCEPT: ȘP nr.1 Cupcini, ȘP Marculești, ȘP Florești, ȘM Glodeni. Scopul vizitelor a fost de a evalua necesitățile de dezvoltare a instituțiilor vizate și nevoile de formare profesională ale personalului, în special a membrilor echipelor administrative. Vizitele au fost realizate de formatorii și experții în domeniul managementului educațional Gheorghe Șalaru, Gheorghe Gîrneț, Valentina Chicu și Victor Sînchetru.

Ca rezultat al vizitelor, au fost intervievate peste 120

persoane din toate instituțiile și au fost elaborate liste cu nevoi de dezvoltare profesională și necesități de dezvoltare organizațională.

2. Ateliere de pregătire a activităților de formare

Pentru implementarea activităților de formare prevăzute în proiect au fost organizate 2 ateliere de pregătire a materialelor necesare. În cadrul acestor ateliere au fost discutați termenii de referință și au fost pregătite agenda și suporturile de curs, metodologia și materialele necesare atât pentru seminarul-training "Management educațional", cât și pentru ambele module ale programului de formare "Elaborarea PDȘ". La atelierele menționate au participat formatorii din proiect Gheorghe Șalaru, Gheorghe Gîrneț, Valentina Chicu, Victor Sînchetru, Iurie Melinte.

3. Seminarul-training "Management educațional"

În februarie 2009 a fost implementat seminarul-training "Management educațional". În cadrul acestei activități de formare au fost studiate următoarele subiecte de maxim interes pentru participanți: Managementul schimbării, Management educațional versus Management general, Marketing educațional, Eficiența personală etc. La program au participat 24 membri ai echipei manageriale din cele 4 instituții, inclusiv directori, directori adjuncți, profesori și maiștri.

4. Seminarul-training „Elaborarea Planului de Dezvoltare a școlii”

Un alt program de formare la care au participat membrii echipelor administrative a fost seminarul-training "Elaborarea Planului de Dezvoltare a Școlii" (modulele I și II). În cadrul acestor 2 activități de instruire care au avut loc în și, respectiv, aprilie, au participat 24 manageri și profesori (6 din fiecare instituție).

Agenda acestei activități a inclus subiecte din domeniul managementului strategic, inclusiv la elaborarea componentelor Planului de Dezvoltare, identificarea și prioritizarea problemelor, proiectarea strategiei instituției etc. În urma implementării acestor 2 module de formare participanții au fost informați despre teoriile managementului strategic și planificarea strategică, și au fost instruiți în vederea dezvoltării abilităților pentru elaborarea unui PDȘ funcțional.

5. Elaborarea Planurilor de Dezvoltare a Școlii

În perioada aprilie-septembrie fiecare școală profesională-pilot din cadrul proiectului CONCEPT a elaborat Planul de Dezvoltare a Școlii.

6. *Consultanță în elaborarea Planurilor de Dezvoltare a Școlii.* În perioada mai-septembrie 2008 formatorii implicați în proiect au realizat 8 vizite pe teren (în fiecare instituție câte 3 vizite) în vederea sprijinirii echipelor administrative la elaborarea Planurilor de Dezvoltare. În cadrul acestor activități formatorii au monitorizat procesul de elaborare a documentelor și au oferit suport profesional grupurilor de lucru, care au manifestat responsabilitate și perseverență în realizarea tuturor sarcinilor propuse. Astfel, la sfârșitul lunii septembrie 2009 toate școlile-pilot au reușit să prezinte varianta finală a Planurilor de Dezvoltare.

Coordonator de proiect: Rima Bezede

3. EDUCAȚIE PENTRU INTEGRARE EUROPEANĂ – PROGRAM EXPERIMENTAL PENTRU PROFESORI ȘI ELEVII DE LICEU

Finanțator: Fundația SOROS Moldova

Buget: 37000 EURO

Perioada: 11 iulie – 10 decembrie 2008

Beneficiarii direcți: Actanții procesului educațional: profesori și elevi de liceu

Beneficiarii indirecti: comunitățile școlare

Partenerii:

Metodiști și Inspectori de la Direcțiile Raionale de Învățământ, Tineret și Sport

Echipa de formatori CEPD

Scop general :

- A contribui la creșterea gradului de informare și formare cu privire la integrarea europeană și la îmbunătățirea cunoștințelor despre problematica UE în mediul educațional preuniversitar din R. Moldova (licee).

Obiective specifice:

- Asigurarea informării și implicării specialiștilor responsabili de la autoritățile educaționale centrale și locale (Ministerul Educației și Tineretului, Direcțiile Raionale de Învățământ Tineret și Sport).
- Implementarea unui program de instruire pentru profesorii de liceu, în vederea experimentării curriculumului opțional „Educație pentru integrare europeană”
- Desfășurarea și monitorizarea programului experimental
- Elaborarea și editarea materialelor didactice suport

Descriere

Centrul Educațional PRO DIDACTICA și-a propus realizarea proiectului de față având în vedere intenția declarată oficial a Ministerului Educației al Republicii Moldova de a moderniza continui curriculum-ul de liceu; experiența precedentă a Centrului de elaborare a curriculumului pentru cursul opțional „Educație pentru integrare europeană” și nevalorificarea acestuia, deocamdată; existența unor direcții strategice anunțate ale programului Inițiative Europene al Fundației Soros Moldova etc.

Activitățile realizate și rezultatele obținute:

Obiectiv 1

Activitatea 1.1.

Denumirea: Selectarea grupului de formatori

Conținutul activității: A fost anunțată lansarea noului proiect printre formatorii de la PRO DIDACTICA și la catedrele instituțiilor de profil. Echipa de coordonare a decis să ofere posibilitatea de implicare atât formatorilor experți cu vechime, dar și celor care nu au colaborat cu PRO DIDACTICA, cu competențe în domeniu. Selectarea s-a făcut în bază de CV-uri și a scrisorilor de intenție, urmărindu-se calificarea în formarea continuă și la elaborarea materialelor didactice suport. Astfel, s-au ales următorii formatori-experti: EȘANU Rodica, profesoară de istorie la liceul „Columna”, autoare a mai multor materiale didactice la istorie, a cursului opțional pentru liceu *Noi și Legea*, grad didactic superior; SCLIFOS Lia - dr în pedagogie, formatoare cu experiență mare la PRO DIDACTICA, autoare a curriculumului „Educație pentru Integrare Europeană” și a altor materiale suport pentru elevi și profesori, SOLOVEI Rodica – dr. în istorie, cerc. șt. la Institutul de Științe ale Educației, formatoare și autoare cu multe publicații, TĂNASĂ Ruslan – dr. în politologie, profesor la Universitatea de Stat din Moldova.

Rezultatele obținute 4 formatori selectați.

Activitatea 1.2. Ateliere de lucru pentru elaborarea programului de informare pentru inspectori

Activitatea 1.3. Seminarul pentru inspectori, metodiști, specialiști responsabili de disciplinele socio-umane

Rezultatele obținute: un seminar organizat, 4 formatori implicați, beneficiari - 32 de participanți din raioane.

Obiectiv 2

Activitatea 2.1. Ateliere de lucru pentru elaborarea primului program de instruire pentru profesorii-experimentatori.

Activitatea 2.2. Anunțul pentru selectarea școlilor-pilot

Activitatea 2.3. Programul de instruire pentru profesori. *Rezultatele obținute:* un training organizat, 4 formatori implicați, 19 profesori instruiți

Obiectiv 3

Activitatea 3.1. Vizite de monitorizare. *Rezultatele obținute:* 7 școli vizitate, 14 ore evaluate, peste 300 de elevi chestionați

Activitatea 3.2. Seminar 2 și Consultanță metodică lunară pentru profesorii-experimentatori

Rezultatele obținute: 4 sesiuni de formare organizate, 14 profesori consultați

Activitatea 3.2. Seminar 3 și Consultanță metodică lunară pentru profesorii-experimentatori

Rezultatele obținute: o zi de seminar și una de consultanță metodică, 19 persoane implicate

Obiectiv 4

Activitatea 4.1. Ateliere de lucru pentru elaborarea materialelor didactice cu participarea formatorilor și profesorilor. *Rezultatele obținute:* materialele experimentale elaborate, o referință la curriculum

Activitatea 4.2. Elaborarea materialelor pentru ghidul profesorului și pentru practicumul elevilor. *Rezultatele obținute:* 10 teme elaborate, cite 5 pagini pentru profesor și 3 pentru elev, fiecare.

Coordonator de proiect: Viorica Goraș-Postică

4. ANALIZĂ DE NECESITĂȚI: OPTIMIZAREA CONDIȚIILOR PENTRU O MAI BUNA INTEGRARE SOCIALĂ A ELEVILOR DIN ȘCOLILE ALOLINGVE

Finanțator: Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga)

Buget: 22.500 EURO

Perioada de implementare: iulie – noiembrie 2008

Scop general: Evaluarea situației curente și a necesităților existente în școlile alolingve, în vederea optimizării condițiilor pentru o mai bună integrare socială a elevilor din aceste școli, pe următoarele trei domenii:

- Predarea-învățarea limbii de stat în școlile alolingve
- Predarea învățarea limbilor materne (ucraineană, rusă, bulgară, găgăuză etc.)
- Perfecționarea profesională a cadrelor didactice din școlile alolingve

Obiectivele proiectului:

- Formarea unui grup de experți;
- Elaborarea metodologiei de analiză a necesităților;
- Efectuarea analizei necesităților pe teren;
- Sistematizarea rezultatelor studiului;
- Elaborarea raportului și a recomandărilor privind optimizarea condițiilor pentru o mai bună integrare socială a elevilor din școlile alolingve, pe cele trei domenii:
 - Predarea- învățarea limbii de stat în școlile alolingve
 - Predarea învățarea limbilor materne (ucraineană, rusă, bulgară, găgăuză etc.)
 - Perfecționarea profesională a cadrelor didactice din școlile alolingve

Activități și rezultate:

Activitatea 1. Constituirea echipei de experți

Au fost elaborați termenii de referință pentru identificarea echipei de experți, după care a urmat publicarea în presă și în internet a anunțului despre organizarea unui concurs pentru selectarea acestora. În acest scop au fost informate de asemenea Direcțiile Raionale Învățământ, Tineret și Sport din cele patru zone, unde urmau să se desfășoare activitățile din proiect: Chișinău (Centru), Bălți (Nord), Comrat și Taraclia (Sud).

În baza concursului au fost desemnați 4 experți-consultanți, care să se implice la elaborarea metodologiei de analiză a necesităților și efectuarea cercetării propriu-zise, reprezentând IȘE, U.P.S. „Ion Creangă” și U.S. din Comrat; 2 experți-consultanți, reprezentând manageri și factori de decizie de la MET și DGETS din mun. Chișinău,

pentru colectarea și furnizarea informației necesare solicitate de studiu și facilitarea colaborării cu instituțiile școlare; 8 experți-operatori pentru aplicațiile de teren.

Pentru desfășurarea activității de studiu au fost implicați 2 experți-consultanți naționali.

Activitatea 2. Elaborarea metodologiei de analiză a necesităților

Au fost organizate 7 ateliere cu experții-consultanți și experții-operatori ai studiului pe teren. Cele mai relevante activități din cadrul acestora:

Atelierul nr. 1: Prezentarea termenilor de referință pentru activitatea experților; identificarea grupurilor-țintă pentru cercetare; discutarea conceptului studiului etc.

Atelierul nr. 2: Identificarea listei de probleme în cadrul domeniului de cercetare – predare-învățare a limbii române în școala alolingvă și predarea-învățarea limbilor materne (ucraineană, rusă, găgăuză, bulgară etc.).

Atelierul nr. 3: Identificarea criteriilor pentru studierea grupurilor-țintă; stabilirea sarcinilor pentru elaborarea instrumentelor de evaluare etc.

Atelierul nr. 4: Informarea și antrenarea, prin simularea unor activități concrete, a celor 8 experți-operatori pentru aplicarea instrumentelor de evaluare pe teren.

Atelierul nr. 5: Finalizarea instrumentelor de evaluare – chestionare, subiecte pentru interviuri și ghiduri focus-grup etc.

Atelierul nr. 6: Stabilirea segmentelor de cercetare – gimnazii, școli generale și licee în care studiază minoritățile; selectarea instituțiilor pentru aplicarea instrumentelor de evaluare – în total 70 de școli etc.

Atelierul nr. 7: Instruirea experților-operatori pentru activitatea în teren; stabilirea unui plan de funcționare în aplicarea instrumentelor de evaluare etc.

Activitatea 3. Aplicarea chestionarelor de evaluare a necesităților

Chestionarele au fost destinate pentru următoarele grupuri-țintă: elevi, profesori școlari, studenți. Fiecare expert-operator a avut cu sine o scrisoare de sprijin din partea MET și o scrisoare, adresată managerului instituției implicate în cercetare, în care se solicita sprijinul acestuia.

În total au fost aplicate: 708 chestionare la elevi, 140 la profesori, 29 la studenții, viitori profesori de limba română ca limba a doua, 30 la studenții de la facultățile nefilologice.

Activitatea 4. Realizarea interviurilor

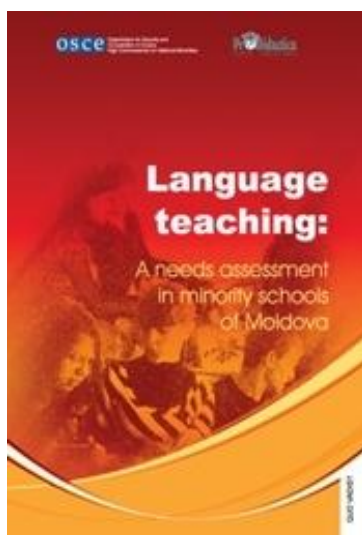
La interviuri au participat 33 de elevi, 16 directori de școală, 6 reprezentanți ai autorităților educaționale și ai autorităților publice locale.

Activitatea 5. Realizarea întâlnirilor cu focus-grupurile de bază

În scopul desfășurării acestei activități au fost organizate 8 focus-grupuri cu profesorii de limba română pentru alolingvi, ucraineană, găgăuză și bulgară. Au participat 51 de persoane, reprezentând Chișinăul, Bălțul, Comratul și Taraclia.

Activitatea 6. Sistematizarea rezultatelor analizei de nevoi

Au fost organizate o serie de ateliere, cu participarea tuturor experților din proiect, la care s-a efectuat clasificarea chestionarelor colectate, conform categoriilor de respondenți și a limbilor de studiu vizate. Informația obținută a generat crearea unei ample baze de date, care a servit la elaborarea studiului.

Activitatea 7. Elaborarea raportului și a recomandărilor

Au fost organizate 2 ateliere și 7 întruniri de lucru, cu participarea tuturor categoriilor de experți, operatori de teren și consultanți, implicați în activitatea de colectare și interpretare a informației pentru elaborarea studiului. Scopul acestora a constat, în primul rând, în analiza și sistematizarea materialului factologic obținut din chestionare, interviuri și discuții, purtate în cadrul focus-grupurilor cu diverse categorii de persoane investigate. În al doilea rând, au fost sugerate o serie de recomandări pentru eventuale acțiuni și proiecte de viitor.

Activitatea 8. Editarea raportului și a recomandărilor pentru eventuale acțiuni și proiecte

Coordonator de proiect: Silvia Barbarov

5. SPORIREA NIVELULUI DE PARTICIPARE ȘI CALITATE EDUCAȚIONALĂ ÎN EUROPA DE SUD-EST

Finanțator: Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta (OSI), Programul de Sprijin în Educație și coordonat de Centrul de Studii în domeniul Politicilor Educaționale de la Universitatea din Ljubljana, Slovenia

Buget: 5640 EURO

Perioada de implementare: ianuarie-iunie 2008

Parteneri: reprezentanțele OSI din 8 țări sud-est europene: Albania, Bosnia Herzegovina, , Kosovo, Macedonia, Moldova, Montenegro, Romania și Serbia. Centrul Educațional PRO DIDACTICA este partenerul din R. Moldova.

Obiective generale:

- a înțelege mai bine cauzele inegalității în calitatea și echitatea în educație, prin realizarea unor sondaje naționale cu directorii de școli;
- a sprijini inițiativele de îmbunătățire a calității și a incluziunii în educație la nivel local, regional și național.

Activitățile realizate și rezultatele obținute

Activitatea 1

Denumirea: Finisarea raportului pe țară pentru încadrarea în proiect și pentru analiza preliminară de necesități

Data: noiembrie 2007 – ianuarie 2008

Conținutul activității

Raportul a avut ca parte de bază analiza literaturii de specialitate ce vizează calitatea, gradul de incluziune și participare în proces a tuturor actorilor educaționali, dar și a membrilor comunității. S-au ales pentru descriere cele mai relevante pasaje din sursele apărute în ultimii 10 ani și s-au expus argumente în favoarea actualității acestora. Echipa de cercetare a inclus 3 persoane: Valentina Chicu, Diana Cheianu, Rima Bezede.

Rezultate: raport publicat pe site-ul proiectului: www.see-educoop.net/aeiq/

Activitatea 2

Denumirea: Întreinirea regională a participanților din proiect

Activitatea 3

Denumirea: Organizarea interviurilor focuss grup cu directorii de școli și efectuarea sintezei răspunsurilor

Rezultatele obținute: 2 interviuri organizate, un raport expediat la Ljubljana, 22 de persoane implicate, raport publicat pe site-ul proiectului: www.see-educoop.net/aeiq/

Activitatea 4

Denumirea: Pregătirea informației pentru sondajul printre directorii de școli

Activitatea 5

Denumirea: Monitorizarea desfășurării sondajului în republică

Conținutul activității: Mai întâi am participat la instruirea operatorilor de către IMAS, Institutul de Marketing și Sondaje din Chișinău, oferind instrucțiunile și informația solicitată (10-11 mai), apoi s-a discutat telefonic cu specialiștii responsabili de la DRÎTS, pentru explicitarea

conținutului și a modului de desfășurare a sondajului în fiecare raion și lista concretă a școlilor. Din câte cunoaștem după discuțiile cu specialiștii de la IMAS și cu unii directori, sondajul s-a efectuat în termenele stabilite, fără probleme, doar coincidența cu sfârșitul anului școlar a creat anumite dificultăți.

Rezultatele obținute: 2 traininguri asistate, 35 de specialiști consultați, un sondaj efectuat.

Coordonator de proiect: Viorica Goraș-Postică

6. PRODUCTIVE LEARNING

Finanțator: Fundația SOROS Moldova

Perioada de implementare: aprilie – septembrie 2008

Seminarul 1, organizat pe 9-11 aprilie 2008, la Sinaia

Activitatea de inițiere / lansare a proiectului a fost organizată de Centrul *Educația 2000+* de la București, cu participarea delegațiilor din România, Bulgaria și R. Moldova. Sprijinul financiar a fost acordat de fundația SOROS. În calitate de facilitatori-experti au fost 3 reprezentanți ai Institutului European de Învățare Productivă de la Berlin: Jens SCHNEIDER, Ute OHME și Michael KASELAU.

Învățarea productivă se definește ca o punte între școală și viață, o ofertă alternativă de învățare pentru copiii care au pierdut / pierd interesul și motivația pentru învățarea academică, a multor teorii avansate, deseori nefuncționale și ne semnificative pentru realitatea cotidiană.

Utilitatea seminarului, descrisă de membrii delegației s-a concretizat în următoarele: clarificarea multiaspectuală, teoretică și practică, a conceptului de *învățare productivă*; experiența inițială a colegilor din Bulgaria; abordarea unei probleme importante pentru comunitățile rurale și urbane din R. Moldova, pentru consilierea și orientarea profesională; diversitatea aspectelor de abordare a problemelor ce vizează legătura școlii cu practica vieții; prezentarea unui draft de proiect-pilot pentru 4 școli din R. Moldova, pentru o perioadă de 4 ani.

Beneficiarii vizați ai proiectului vor fi copiii cu nereușită școlară, cei din „grupul de risc” (cu un părinte sau ambii plecați peste hotare, cei din instituții rezidențiale, copii cu dizabilități, care abandonează școala etc.), iar sistemul de învățământ din Moldova are necesitatea de a implementa forme alternative de educație care ar putea satisface fiecare copil, indiferent de interese, capacități, statut social.

Participanții la seminar au enunțat multiple perspective de implicare în proiect atât personal, ca și concepatori de curriculum, psihologi și profesori, cât și în cadrul anumitor instituții de învățământ care vor fi selectate pentru experiment.

Productive Learning se propune a fi implementat la nivel de țară și considerăm că mulți actori educaționali, inclusiv oficialități, ar trebui să fie interesați în susținerea acestui proiect, deoarece, ca impact, va scădea numărul de copii care abandonează școală, se va ameliora situația școlară a unui număr mare de elevi, cauzată de starea economiei, de dezintegrarea familiilor, de situația învățământului în general și, nu în ultimul rând, s-ar suplimenta contribuția la proiectul Ministerului Educației și Tineretului „Educație pentru toți”, oferind mai multe șanse copiilor care finisează nivelul obligatoriu de școlaritate.

Seminarul de la București din 25-27 septembrie 2008

„Productive Learning – The alternative to traditional Education. Implementarea proiectului în Bulgaria, Moldova și România,”

La seminarul 2 au participat 8 persoane din Moldova, în calitate de formatori-facilitatori au fost 2 experți de la Institutul European de Productive Learning din Berlin. Seminarul a avut un caracter aplicativ, toate echipele participante și la primul seminar au prezentat tema de acasă, care a inclus încercări de implementare selectivă a ideilor PL și de scriere a proiectelor pentru sprijinirea școlilor-pilot. Deocamdata însă, pentru Moldova, există mai puține șanse de a găsi fonduri de implementare, doar, în cazul unui

parteneriat cu România și / sau Bulgaria, care pot spera la fondurile structurale europene, am putea spera la o perspectiva mai apropiată.

Prin exemplele practice discutate pe parcursul a 3 zile, participanții au reușit să clarifice numeroase detalii ce vizează conceptul de învățare productivă. Problema cea mai mare, pentru toate țările ar fi introducerea unor schimbări în sistemul educațional, la nivel de politică, cu privire la certificarea elevilor absolvenți, care, în cazul în care învață după programul respectiv, ar primi un certificat de orientare profesională, mai mult, decât de confirmare a nivelului de pregătire generală la toate obiectele de studiu din clasele 8-9, acest lucru, într-un sistem atât de centralizat, ca al nostru, prezintă dificultăți majore.

Grupul de profesorii din R. Moldova a prezentat o analiză de nevoi, efectuată printr-un sondaj realizat în rândul a 150 de elevi și 67 de părinți, din diferite tipuri de școli, care și-au exprimat părerea cu privire la pregătirea insuficientă pentru viață și pentru însușirea unei profesii în școala de astăzi, mai ales pentru copiii care nu au potențial intelectual avansat ca să însușească materiile curriculare, de orientare enciclopedică, multe, destul de teoretizate. Chestionarele și sinteza răspunsurilor se anexează.

Alte materiale prezentate și discutate cu experții au fost: două mostre de adaptate a curriculumului național la istorie și lima română la conceptul de PL, care include mai multe obiective și conținuturi cu caracter funcțional-practic.

Un miniproiect de aplicare în Moldova, a propus Angela CARA, angajat UNICEF Moldova pentru școlile internat.

La sesiunea de evaluare finală, grupul din Moldova, de comun acord cu experții germani, a identificat câțiva pași de acțiune în vederea implementării secvențiale a proiectului și a promovării ideilor inovatoare ale acestuia.

Toți participanții la seminar au fost certificați de Centrul EDUCAȚIA 2000+ de la București.

Coordonator de proiect: Vioroca Goraș - Postică

IV. SERVICII CEPD

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit programe de formare în baza licenței (Seria A MMII nr. 028438) acordate de Camera de Licențiere a Republicii Moldova în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova. La finele cursurilor s-au înmînat certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa Centrului este formată din colaboratori, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățămînt din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, S.U.A., Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria și alte țări.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², într-o zonă centrală a orașului, dotat cu:

- sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste trei mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor umanistice și exacte, psihologie etc.;
- cinci săli mai mici pentru cursuri și activități pe grupuri;
- echipament de ultimă oră pentru activitățile de training: retroproiectoare, multimedia, table tip flipchart, copiator, aparataj video și audio, calculatoare, imprimante etc.

În anul 2008 din amplul pachet de programe de formare continuă s-au selectat modulele ce au corespuns necesităților profesorilor.

Au fost acceptate solicitări din partea unor grupuri din școli (12-16 persoane) sau înscrieri individuale, pînă la completarea unui grup (16 persoane). Cursurile au fost realizate atît în sediul Centrului, cît și în sediul instituției solicitante.

Costul unui program de instruire complexă s-a decis separat, în funcție de condițiile solicitate. Acesta a acoperit, în primul rînd, cheltuielile de elaborare și oferire a programelor de instruire, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat 2 formatori experimentați.

Atît conținuturile, cît și durata cursurilor au fost modificate și construite în baza doleanțelor și necesităților participanților.

Informațiile cu privire la alte activități ale Centrului, oferite gratis în proiecte sponsorizate de donatori, au fost plasate pe pagina web a Centrului: www.prodidactica.md.

Pe parcursul anului 2008 echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale, prestînd o gama variată de servicii, inclusiv:

- Pentru educatorii din Gimnaziul-internat pentru copiii orfani, Strășeni - *Modalități de optimizare a metodelor și procedeele de învățămînt.*
- Pentru cadrele didactice de la DGÎTS Ștefan Vodă, Popeasca, *Educație pentru toleranță.*
- Pentru cadrele didactice de la Viișoara, Anenii Noi- *Educație pentru toleranță*
- Pentru cadrele didactice de la LT „I.Creangă” Hîrbovăț, Anenii Noi - *Educație pentru echitate de gen. dezvoltarea comunității de învățare în școală. principii și modalități manageriale.... evaluarea rezultatelor școlare*
- Pentru învățători DGÎTS Cahul, *Depășirea dificultăților la lectură și scriere*
- Pentru învățători DGÎTS Rîșcani, *Depășirea dificultăților la lectură și scriere*
- Pentru cadrele didactice LT Ștefănești, r. Florești - *Metode și tehnici interactive de predare-învățare-evaluare*
- Pentru directorii adjuncți DGÎTS Ungheni, *Creativitatea pîrghia motivației elevului în cadrul orelor extracurs și în cadrul lecțiilor. Individualizarea procesului educațional conform potențialului uman existent.*
- Pentru cadrele didactice LT „Orizont” - *Dezvoltarea abilităților intelectuale*
- Pentru cadrele didactice Colegiul Național de Medicină - *Planificarea strategică*
- Pentru angajații MRC „Caritas Moldova” - *Planificarea strategică*
- Pentru învățătorii DGÎTS Ungheni - Seminar. *O oră pentru lectură, recomandări practice de utilizare a creșterii „Citind, învăț să fiu”, training - Formare de competențe prin strategii didactice interactive*
- Pentru învățătorii DGÎTS Soroca - *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*
- Pentru învățătorii DGÎTS Chișinău – *Formarea competențelor de cercetare, dezbateri la lecțiile de istorie*
- Pentru cadrele didactice LT Satul Nou, Cimișlia - *Evaluarea rezultatelor școlare*
- Pentru cadrele didactice LT Pîrîta, Dubăsari - *Evaluarea cadrelor didactice*
- Pentru cadrele didactice LT Mereni, Anenii Noi - *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*
- Pentru cadrele didactice Școala Profesională Grigorăuca, r. Anenii Noi - *Оценивание учебного процесса*
- Pentru cadrele didactice LT Pușkin, or. Anenii Noi - *Интерактивные методы обучения*

Echipa de formatori implicați s-a constituit din: Viorica Bolocan, Tatiana Cartaleanu, Elena Cartaleanu, Tamara Cerbușcă, Olga Cosovan, Angela Cutasevici, Gheorghe Gîrneț, Serghei Lîsenko, Maria Lungu, Mariana Marin, Nina Mîndru, Svetlana Nastas, Viorica Goraș-Postică, Livia State, Lia Scîlîfos, Tatiana Turchină, Ludmila Șchiopu, Svetlana Șîșcanu, Gheorghe Șalaru, Angela Tomiță, Galina Filip, Tatiana Iacubițchi, Loreta Handrabura.

Total beneficiari servicii: 824

Coordonator: Lilia Nahaba

V. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipa redacțională: Marina VATAMANU-CIOCANU, redactor-șef; Maria BALAN, culegere și corectare; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2008 au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională

DIDACTICA PRO....

Nr. 1 Societatea cunoașterii

- Societatea cunoașterii în Republica Moldova
- Libertatea umană și societatea cunoașterii
- Imaginea de sine pozitivă la preșcolari
- Metoda *Proiectului* la lecțiile de limbă franceză

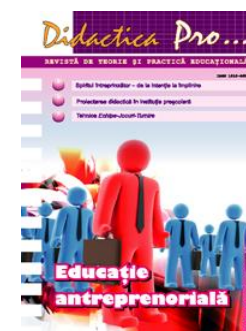
Nr. 2 Școala și dialogul intercultural

- Dialog intercultural- comunicare interculturală
- Toleranța etnică- căutări și perspective
- Dimensiuni ale parteneriatului educațional
- Proiecte didactice

Nr. 3 Educație antreprenorială

- Spiritul întreprinzător- de la intenție la împlinire
- Proiectarea didactică în instituția preșcolară
- Tehnica Echipe – Jocuri - Turnire

Nr. 4 – 5 Pentru calitate în educație

- PRO-DIDACTICA – 10 ani pentru calitate în educație
- Dimensiuni și preocupări ale unui învățământ de calitate
- Experiențe didactice – literatura de frontieră

Nr. 6 Pentru o școală prietenoasă copilului

- Argumente socio – culturale pentru o strategie educațională apropiată elevului
- O școală pentru toți, o școală pentru fiecare
- Textul metaliterar – căi de abordare

VI. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA. APARIȚII EDITORIALE 2008

Colecția Aici și acum

- ***Citind, învăț să fiu.*** Auxiliar didactic pentru psihologi școlari, diriginți, profesori. Coectiv de autori. Coordonator Violeta DUMITRAȘCU, tiraj – 2000 ex.

SCRISOARE CĂTRE PĂRINȚI

Sărbătoare a inteligenței și culturii

Carte de învățătură

Modulul I. Învăț drepturile și nevoile mele

Modulul II. Învăț să mă cunosc

Modulul III. Învăț să comunic cu ceilalți

Modulul IV. Învăț să construiesc relații cu ceilalți

Modulul V. Învăț să iau o decizie

Modulul VI. Învăț să trăiesc în comunitate

Modulul VII. Învăț să fac față riscurilor

Modulul VII. Învăț să-mi construiesc viitorul

- ***Formare de competențe prin strategii didactice interactive*** . Tatiana CARTALEANU, Olga COSOVAN, Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Sergiu LÎSENCO, Lia SCLIFOS. Tiraj – 2000 ex.

Cuvânt înainte gînd(ire) critic(ă) despre această carte, *Liliana Nicolaescu – Onofrei*

Formarea competențelor prin intermediul metodelor interactive de predare – învățare – evaluare, *Viorica Goraș- Postică*

Descrierea cadrului de gîndire și învățare(ERR), *Olga Cosovan*

Formarea competenței de comunicare orală, *Tatiana Cartaleanu, Sergiu Lîsenco*

Formarea competenței de lectură, *Tatiana Cartaleanu*

Formarea competenței de comunicare scrisă, *Olga Cosovan*

Formarea competenței de cercetare, *Lia Sclifos*

Jocuri de prezentare și de formare a comunității de învățare, *Tatiana Cartaleanu, Sergiu Lîsenco*

